

CHWIŁA

Cena egzemplarza 20 Mk.

Dziennik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCJA: PASAŻ HAUSMANA 8. — ADMINISTRACJA: PASAŻ HAUSMANA 3, I. p.

Za przesyłkę pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.264.

PRENUMERATA: Miesięcznik w Lwowie 48) Mk. — zamiejscowa 520 Mk. — zagr. 700 Mk.
 CENA OGŁOSZEN: Zwykłe ogłoszenia na wiersz jednostr. nonp. 20) k., nadzw. i nekrologia na wiersz dwustr. nonp. 30) Mk., komunikaty i wiadomości po kranicy 90 w tekście i przed k. 120) Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 18) Mk., gratulacje i wiadom. sercysznowe i ślubne na wiersz nonp. 30) Mk., najmniej 5 w. — 400) Mk. Dużo ogłoszenia: 5 słowo: 8) Mk., matrymonialne prywatna korespon. kupne-sprzedaj: 9) Mk., w tym samym drukiem podwójnie.
 Cała stronica . . . . . 20.000) Mkp.
 Pół stronicy . . . . . 10.000) "
 Cała stronica pierwsza pod nagłówkiem . . . . . 60.000) "
 Jedna szpalta na pierwszej stronie 20.000) "

קורסים עבריים 12949

Wpisy na Kurs języka hebrajskiego dla dzieci i dorosłych przyjmuje B. Siwek, Pasaż Hausmana 7

„Wielka konferencja“.

W dniach 4—7 grudnia br. odbędzie się w Warszawie Wielka Konferencja. Organizuje ją „Towarzystwo rozwoju życia narodowego w Polsce”. Komitet Organizacyjny Konferencji zwraca się — tak opiewa oficjalny komunikat — do instytucji społecznych z prośbą o wzięcie udziału w tej Wielkiej Konferencji przez upoważnienie swych delegatów.

Zanrygowany czytelnik spyta: o jaką to właściwie chodzi konferencję, która z góry nadaje sobie miano „Wielkiej”? Jaki porządek dzienny obejmować będzie konferencja, która zwraca się o udział do ogółu instytucji społecznych w całym państwie? I czytelnik poczyna kombinować: „Wielką Konferencję” organizuje „Towarzystwo rozwoju życia narodowego w Polsce”. Stąd wniosek że na porządku dziennym konferencji stać będzie jakiś ogólny problem narodowy. A więc kwestya, która nie dotyczy jednego tylko stanu lub jednej klasy, ale całego narodu polskiego. Kwestya ogólna, aktualna, piękna. Z uwagi na organizatorów, będzie to kwestya, odnosząca się do „życia narodowego w Polsce”, a celem konferencji będzie prawdopodobnie, zastanowić się nad sposobami i środkami „rozwiązania” tego życia, które istotnie pod bardzo wielu względami niedoimaga.

O cóż tedy będzie chodziło na „Wielkiej Konferencji” w Warszawie? — pyta i zastanawia się czytelnik — na wny. Czytelnik bowiem, naiwnością nie grzeszący, nie łamał sobie głowy, gdyż z góry wiedział... Co łączy u nas solidarnie cały ogół? W imię jakiego hasła można zwracać się do „instytucji społecznych” w Polsce, nie określając bliżej ich rodzaju lub kierunku?... W dniach 4—7 grudnia br. odbędzie się w Warszawie — naturalnie — „Wielka Konferencja Żydostwa”.

Już przed kilku miesiącami powstał przy warszawskiej Centrali „Rozwoju” — z inicjatywy p. Andrzeja Niemojewskiego — „Instytut Żydostwa”. Nic dziwnego. Społeczność polska pragnie poznać Żydów. Przez ośm wieków nie było po temu odpowiedniej sposobności. Naród polski zajmował się sprawami, które uważał smac za ważniejsze. Obecnie uporano się mniej więcej z innymi problemami życia narodowego, tak że nadszedł stosowny czas na załatwienie sprawy — żydowskiej. Aby ją załatwić, trzeba w pierw Żydów — znać. Toteż założono „Instytut Żydostwa”. Taki „Instytut” kosztuje. Pewna ilość patriotów żyje nie tylko dla Instytutu, ale i z Instytutu. Żywotności „idei” dowodzi fakt nader znamienity: podatki musi państwo ściągać z „patriotów” siłą i przymusem, ale podatki na „Instytut” otrzymywał p. Niemojewski nawet z pola. Są więc — jak widzi — ludzie w Polsce, którzy nie mają jece Żydów. Gnani świętą żądzą poznania,

KOLOSALNA ZNIŻKA CEN!

Każdy może się o tem przekonać POŃCZOCHY, RĘKAWICZKI, MYDŁA TOALETOWE i t. p.

UWAGA na firmę: **S. FEDERA**, Lwów, Sykstuska 7.
 PROSIMY O ODWIEDZINY **DARMO** OTRZYMA KAŻDY KUPUJĄCY 12956
 BEZ PRZYMUSU KUPNA I MIŁYNY UPOMINEK REKLAMOWY.

Rządowy projekt geometrii wyborczej.

Galicya podzielona jest na 19 okręgów wyborczych.

(Telefonom od warszawskiego korespondenta „Chwili” (eg.)

Warszawa, 3. listopada. Rządowy projekt wykazu okręgów wyborczych czyli jak popularnie zwykło się mówić projekt geometrii wyborczej wpłynął dziś do kancelarii sejmowej i stał się odrazu przedmiotem ożywionej wymiany zdań. Na razie tylko w kuluarach. Nie ulega jednak wątpliwości, że także w komisji konstytucyjnej zainteresują się żywo tym projektem. Wykaz rządowy dzieli państwo na 68 okręgów wyborczych z czego na Galicyę przypada 19. I tak powiat krakowski wraz z Chrzanowem, Olkuszem i Miechowem tworzy okręg 30, Kraków miasto 31, Śląsk Cieszyński 32, Wadowice, Oświęcim, Biała, Żywiec, Myślenice i Podgórze 33, Nowy Sącz, Nowy Targ, Spisko-żurawskie i Lemańowa, dalej Bochnia, Wieliczka 34, Tarnów, Dąbrowa, Brzesko, Grzybów, Gorlice 35, Rzeszów, Ropczyce, Pilzno, Mielec, Kolbuszowa 36, Jasło, Krosno, Broń Strzyżów 37, Przemyśl, Dobromil, Lisko,

Sanok 38, Jarosław, Przeworsk, Łańcut, Nisko 39, Rawa Ruska, Cieszanów, Zółkiew, Sokal 40, Lwów powiat, Bóbrka, Gródek, Jaworów, Mościska 41, Lwów miasto 42, Sambor, Stary Sambor, Drohobycz, Rudki 43, Stanisławów, Kałusz, Skole Turka, Stryj, Zydaczów, Rohatyn 44, Kołomyja, Tlumacz, Białohorodczany, Nadwórna, Peczyszyn, Kosów, Husiatyn, Korodienka 45, Czortków, Buczaczy, Borszczów, Zaleszczyki, Husiatyn, Trembowla 46, Tarnopol, Skalat, Zbaraż, Brzeżany, Podhajce 47, Złoczów, Przemysław, Zborów, Bódy, Radziechów, Kamionka Strumiłowa 48. Dziewięćnaście więc okręgów wyborczych przynależą Galicyi. Niewątpliwie rządowy projekt geometrii wyborczej ulegnie w komisji konstytucyjnej licznym jeszcze zmianom. Należy zaznaczyć, że wykaz rządowy obejmuje obok przyznanych Polsce powiatów górnośląskich także Wileńszczyznę.

Misya min. Skirmunta w sprawie Galicyi Wschodniej.

Warszawa 3. listopada. (tel. wł. eg.) Jak się dowiaduje Wasz Korespondent celem wyjazdu ministra Skirmunta do Paryża i Londynu jest sprawa Galicyi Wschodniej. Minister Skirmunt ma od-

być szereg konferencji z politykami kierującymi Anglii i Francji aby się dowiedzieć jaka forma samorządu uzyskałaby zgodę państw ententy.

pragną odkryć tajniki narodu i duszy Izraela.

Pierwsze rezultaty swych badań zapewne „Instytut” już osiągnął, skoro zwoluje Wielką Konferencję. Na niej uawia je niewątpliwie z tłumionemu światu. Warszawski „Instytut Żydostwa”, to pierwsza o ile nam wiadomo, tego rodzaju instytucja na świecie. Na Węgrzech jeszcze jej niema. W Rosji carskiej także nie istniała. Spłytnie tedy spierdor na nas niepowszedni, jako że darzymy ludkość nową dyscypliną. „Wielka Konferencja Żydostwa” będzie tem lub owem, ale w każdym razie będzie zjawiskiem oryginalnym, pierwowzoru jeszcze nie mającym. —

Przez to nie chcemy bynajmniej podawać w przesadę i twierdzić, że „dziejniczej niema antysemityzmu”. „Żaden kraj — pisał Herzl — nie jest tak daleko położony na Zachodzie, aby nie mógł ugościć tej starej hecy...” Nie zapominajmy przecie, że wszędzie wojna zostawiła za sobą krwawe ślady, że wszę-

dzie domagają się tragicznie skomplikowane problemy polityczne i gospodarcze natarczywie rozwiązana, że wszędzie nagromadzone jest głębokie niezadowolenie i że wszędzie wrzeszczą Żydzi punktem najsłabszego oporu. Nikt inny dlatego, jeno wyłącznie my Żydzi winniśmy temu, że Niemcy przegrali wojnę, że Francja tonie w kłopotach, że w Anglii panuje bezrobocie, że Ameryka przechodzi kryzys ekonomiczny, że Rosja rąga światu, że i że w Polsce spadła marka. My jesteśmy wszystkiemu winni — z tego prostego i psychologicznego zupełnie rozumienia powodu, że wyszukanie innego winowajcy i bieżącej przyczyny zła byłoby o wiele możniejszą, a mniej dla cierpiących mas ludowych zrozumiałą...

W Francji wyszła obecnie książka pp. Terome'a i Jean Tharaud'a pt. „Quand Israel est roi” (Gdy Izrael jest królem). Opisuje historię komunizmu na Węgrzech, z szczególnym uwzględnieniem — Żydów. Węgry ry-

terski, szlachetny, bo at rskie samie il Zydzi na kraj handlu, spekulacya szwindlu i bolszewizmu. Tak się interpretuje historję.

Niepozbowionym plankierem jest cyfrowy ostatnio zarzut detronizowanemu Wilh. Imowi. Temu zdeklarowanemu antysemitom, entuzjastom germanizmu i wyznawcy Delit schu zarzucają mianowicie s. r. ni a n y e m c. niemieccy — zażydzenie.

Zwolna o r y w a się argument antysemityzmu od wszelkiego gruntu realnego: staje się metafizyczną ni-jako bronią w walce politycznej. Walcząc tą bronią, dochodzi co prawda do kompletnego absurdu w dziedzinie racjonalnego myślenia i konkretnej rzeczywistości. Cóż to jednak znaczy na arenie polityki, gdzie ani nie rządzi rozum, ani do głosu nie dochodzi mądra wyrozumiałość? U nas zwalczano się wstak Żydów przedewszystkiem w imię rozwoju gospodarczego, a ostatnio dopiero przyznać musiał nieawiszcą do żydostwa zięjący Wilh. Im, że gospodarczą swą potęgę zawdzięcza Niemcy — Żydom.

Absurd, nonsense, ograniczenie, pbluda i demagogia, zrodziły — kompromitującą Polskę w świecie — myśl „Wielkiej Konferencji Żydostwa wczoraj”, i one też patronować będą tej nowej imprezie antysemityzmu polskiego.

Dr. W. Berke lhammer

Bolszewicy zagrażają pokojowi europejskiemu.

Warszawa, 3. listopada (tel. wł. eg.) W mowie wygłoszonej na śniadaniu z prezydenta Hardinga, marszałek Foch oświadczył że pokój europejski i odbudowa gospodarcza Europy są niemożliwe, dopóki istnieje państwo sowieckie. Rząd bolszewicki powinien być obalony.

O ustalenie granicy polsko-rosyjskiej.

Warszawa, 3. listopada (tel. wł. eg.) Udaje się do Moskwy przewodniczący polskiej komisji granicznej Wasilewski celem rozpoczęcia pertraktacji w sprawie definitywnego ustalenia granicy polsko-rosyjskiej, która nie daje się przeprowadzić według układu ryskiego i wymaga pewnych nieznacznych uchybień.

Wyjazd Karachana do Berlina.

Warszawa, 3. listopada (tel. wł. eg.) Wyjazd p. Karachana z Warszawy spowodował cały szereg najrozmaitszych pogłosek, które też znalazły echo i w prasie. Mówią, że p. Karachan udaje się do Berlina na operację przy czem zaznacza się równocześnie iż do Warszawy więcej nie wróci. Tymczasem kółka stojące blisko poselstwa sowieckiego zaznaczają, iż nieobecność p. Karachana w Warszawie potrwa tylko dwa tygodnie. Udał się on do Berlina aby razem z Joffem przeprowadzić układ niemiecko-sowiecki w sprawie tranzytu. P. Karachana zastępuje p. Obolenski.

Cziczeryn protestuje.

Warszawa, 3. listopada (tel. wł. eg.) Cziczeryn wystosował do rządu angielskiego, francuskiego, włoskiego, japońskiego i amerykańskiego notę, w której raz jeszcze protestuje przeciw niedopuszczeniu sowieków na konferencyę waszyngtońską i stwierdza, że jest to polityka zeprymocy.

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

Wypadki nad Zbruczem.

Wymiana not między Polską a sowietami.

Warszawa. (Pat.) Biuro prasowe Ministerstwa spraw zagranicznych komunikuje: Między ministrem Skirmuntem a p. Karachanem, przedawicielem pełnomocnym S. R. F. S. R. odbyła się w ostatnich dniach następująca wymiana not:

Dnia 31. października br. przesłał p. Karachan p. ministrowi Skirmuntowi następującą notę: O ostatnich wypadkach nad Zbruczem, gdzie ubrojone bandy przeszły z terytorium Polski na Ukrainę przy pomocy polskich władz wojskowych i kolejowych, miałem zaszczyt donieść panu Ministrowi jeszcze w sobotę dnia 22. października br. Położenie, które wytworzyło się na granicy polsko-ukraińskiej, wzbudza poważne obawy rządu rosyjskiego, który nie może sobie nie traktować napadu mającego miejsce z terytorium Polski na obojętnie Rosji, Ukrainę. Rząd rosyjski ma zaszczyt całkowicie przyłączyć się do żądań wyrażonych w nocie rządu ukraińskiego z dnia 30. października br. i uważa działalność skierowaną przeciwko Ukrainie jako skierowaną przeciwko Rosji. Rząd rosyjski żąda przedsięwzięcia środków wyszczególnionych w nocie przedstawicielstwa Ukrainy z dnia 30. października br. i ma nadzieję, że ostatecznie będzie położony kres zaostreniu stosunków między Polską i Rosją, wywołanemu przez grupy białogwardystów, które znajdują się w Polsce i korzystają z poparcia odpowiednich agentów władz.

Minister Skirmunt przesłał dnia 3. bm. odpowiedź następującą:

Państwo Przedawiciele pełnomocny, jako odpowiedź przesyłamy Panu kopię noty skierowanej przez nas w dniu 11. listopada do przedstawicielstwa pełnomocnego Ukrainy. Przy tej okazji zaznaczamy, że stosunkowo we formie poważnej i spokojnej ujęcie zagadnień poruszonych w nocie przedstawicielstwa ukraińskiego z dnia 30. z. m. ułatwiło rządowi polskiemu udzielenie przedstawicielstwu wszelkich wyjaśnień oraz zapewnień przekonujących o braku jakichkolwiek wrogich zamiarów ze strony polskiej w stosunku do sowieckiej ukraińskiej Republiki rad.

Kopia noty rządu polskiego przesyła do przedstawiciela pełnomocnego Ukrainy p. Szumskiego dnia 3. bm.:

Państwo Przedawiciele pełnomocny, Rząd polski w odpowiedzi na notę rządu ukraińskiego z dnia 30. z. m. odrzuca kategorycznie raz jeszcze, jak to już uczynił w nocie swojej z dnia 31. z. m., wszelką i synonową

mu odpowiedzialność za zamieszki i przewrasy, których widownią jest niustanienie Ukrainy od początku rządów komunistycznych. W jesieni ferment powstańczy za wyczał się wzmagają, spowodowany ściąganiem przez rząd ukraiński podatku żywnościowego. Terenem ostatnich powstań i zamieszek jest głównie Ukraina centralna, gdzie prace obecnie około 40. atamanów, dowodzących miejscowymi lub większymi oddziałami. Pogranicze Polski niepokojone jest przez stale grasujące bandy, których działalność wzmocnić się mogła w ostatnim czasie pod wpływem wiadomości o wybuchu gwałtowniejszych zamieszek na Ukrainie oraz wzmocnionej deercy przez front wobec dokonywanych w pasie granicznym obław przez władze polskie, co mogło wywołać drobny incydent charakteru ściśle lokalnego. Wobec ponownego zwrócenia się rządu ukraińskiego, pozwalam kategorycznie zaprzeczenie, że ze strony władz polskich nie było i nie mogło być żadnego popierania band i wykluczone jest zasillanie ich w broń i amunicję.

Rząd polski, jak to zaznaczył w nocie z dnia 20. z. m. do pełnomocnego przedstawiciela rosyjskiego, przesłanej Panu w odpisie, uczynił po owinie ze swojej strony wszystko celem zabezpieczenia granicy i oczyszczenia pasa granicznego i zorganizowania wzmocnionej czynności na pograniczu Rzeczypospolitej. Rząd polski komunikuje Panu, Państwo Przedawiciele pełnomocny, że wedle ostatnich otrzymanych informacji, wzdłuż całej granicy w Pruszech istnieje po stronie polskiej zupełny spokój i że przeto wszelkie obawy rządu sowieckiego ukraińskiego i rosyjskiego co do stanowiska rządu polskiego dla niebezpieczeństwa grożącego Ukrainie ze strony polskiej nie mają żadnych rzeczowych podstaw i dlatego całą sprawę poruszoną w notach z dnia 28. października i 30. października uważać możemy za wyczerpaną, a szczerze dżenie rządu polskiego do utrzymania pokojowego sąsiedzkiego stosunku z Ukrainą sowiecką, za nie podlegające najmniejszej wątpliwości. Rząd polski oczekuje w dalszym ciągu od rządu ukraińskiego wykonania swoich żądań, sformułowanych w nocie naszej z dnia 31. października br.

Warszawa, 3. listopada (tel. wł. eg.) Prasa sowiecka przyniosła urzędowe zaprzeczenie wiadomości o zajęciu Kamienica Podolskiego przez oddziały Petlury.

Kupiectwo żydowskie w Warszawie wobec drożyzny.

Warszawa, 2. listopada. Wczoraj wieczorem odbył się tu pod przewodnictwem A. Truskera wielki wiec kupiectwa żydowskiego, zwołany przez Centralę Związku Kupców celem omówienia obecnej sytuacji w handlu.

W dyskusji została jednogłośnie przyjęta następująca rezolucja:

„Zorganizowane kupiectwo dokładnie orientuje się w skutecznej polityce rządu, zmierzającej do uzdrowienia gospodarki polskiej i ugrupowania polskiej waluty na momentym fundamencie. Wierząc w powodzenie rozpoczętej walki o zaufanie dla waluty polskiej, wzywamy ogół kupiectwa w Polsce do uwydatnienia zapoczątkowanej wyższej marki w handlu codziennym. Kupiectwo wierzy, że ogół społeczeństwa miejskiego oceni ten wysiłek i nie pozwoli swoim wybrańcom — ustawodawcom rzucić wszelkie ciężary podatkowe tylko na handel i przemysł i że rolnicy ze swej strony uzupełnią ten ogólny wysiłek wszystkich sfer”.

Sprawa daniny majątkowej.

Warszawa. (Pat.) Kancelarya sejmowa komunikuje: Na posiedzeniu podkomisji skarbowo-budżetowej zakomunikował p. marszałek sejm. życzenie p. prezydenta ministrów i ministra skarbu, aby ustawa o daninie została tak szybko zatwierdzona, ilby rządowi pozostało jeszcze kilka tygodni przed końcem roku do ściągnięcia daniny. Ze strony podkomisji odpowiadano, że odbywa ona 2 posiedzenia dziennie, że jednak sprawa daniny jest tak skomplikowana i takiej doniosłości, jak rzadko która ustawa, przyczem projekt rządowy nosi cechy pogięchu, a wskutek tego wykonaenie ustawy mogłoby wywołać bardzo przykre komplikacje. Projekt wymaga zatem bardzo dokładnego przeobrażenia. Na zapytanie p. marszałka o powod. 4-dniowej przerw. w pracach subkomisji, wyjaśniono, że dla oceny proponowanych mianów podatkowych trzeba było dokonać skomplikowanych rozrachunków statystycznych i tymi właśnie rozrachunkami zajmował się w ostatnich dniach członekowie subkomisji przy współdziałaniu przedstawicieli rządu.

Zgon Andrzeja Niemcewicza.

Warszawa 8. listopada. (tel. wł. og.) Dziś nad ranem zmarł w Warszawie znany publicysta i pisarz Andrzej Niemcewicz. Śmierć Niemcewicza wywołała pewną konsternację wśród jego przyjaciół, albowiem nastąpiła ona nie w mieszkaniu pisarza, co dla rodziny zmarłego połączone jest z pewnymi przykrościami.

(Andrzej Niemcewicz urodził się w 1864 roku. Już w 1890 r. stał się jako poeta. Próbował też sił w dziedzinie dramatu i powieści. W 1900 r. Niemcewicz przesunął swą pracę na pole publicystyki, którą uprawiał do końca życia na różne sposoby, zmieniając ją dość często a zawsze niespodzianie dla czytelników. Z judofila i wielbiciela Talmudu zamienia się w jaskrawego antysemitę wywołującego stale hecy antyżydowskie.)

Z komisji konstytucyjnej.

Warszawa. (Pat.) Komisja konstytucyjna uchwaliła według referatu p. Bizka 3 artykułów, dotyczących zgłaszania państwowych i okręgowych list kandydatów. Co do list państwowych uchwalono, iż zgłoszenia tych list mają być podpisane co najmniej przez 5 posłów lub senatorów ustępującego Sejmowi albo Senatowi albo też co najmniej przez 1000 wyborców, co najmniej z okręgów wyborczych po 500 wyborców każdego okręgu. Podpisy mają być urzędowo poświadczane. Wniosek p. Debarowicza iż „państwowa lista kandydatów może być ważnie ogłoszona tylko przez 5 posłów lub senatorów” nie uzyskała większości. Referent p. Bizka wyraził zdanie, iż konieczne jest ustalenie w ordynacji wyborczej w jakim języku można zgłaszać i drukować listy kandydatów. Komisja przychyliła się do tego zdania i wezwała rząd aby przedawił komisji odpowiedni wniosek. Przystąpiono do obrad nad rozdziałem ordynacji o głosowaniu i uchwalono art. 52—54 z małymi zmianami.

P. Suligowski przedstawił wniosek, aby miasta Lwów, Kraków, Poznań, Lublin, Częstochowa, Sosnowiec i Bałystok niezależnie od udziału w wyborze posłów swego okręgu wyborczego wybierały jeszcze po jednym posła tak, że wyborcy tych miast głosowali by dwa razy. Wniosek przekazano referentowi do rozpatrzenia.

— II —

Detronizacja Habsburgów

Paryz. (Pat.) Konferencja ambasadorów stwierdziła, że proklamowana przez rząd węgierski detronizacja Habsburgów daje państwu małej ententy uspokojenie gdyż zapewnienie dane przez rząd węgierski co do detronizacji Karola i domu Habsburgów umożliwi państwu małej ententy zaniechanie przygotowań wojskowych. Uchwala konferencji wzywa rząd węgierski, by detronizację Habsburgów proklamował najpóźniej do dnia 7 bm. Konferencja ambasadorów badała następnie warunki internowania b. króla Karola.

Budapeszt. (Pat.) Członkowie zgromadzenia narodowego zebrali się dziś na posiedzenie prawie w komplecie. Łoża dyplomatów była gęsto obsadzona, prezydent Izby oznajmia, że ze strony prokuratury budapeszteńskiej, żądano zasądzenia prawa nietykalności posłów Rakowszki'ego, Juliusza Andrássy'ego, Edmunda B. Niczty'ego i Antoniego Sigraya, oskarżonych o spowodowanie buntu. Prezydent żądanie to przekazał komisji nietykalności. Następnie prezydent ministrów wystosował do prezydenta Izby reskrypt według którego to reskryptu gabinet upoważnia prokuraturę do wdrożenia posępowania karnego przeciwko pp. Rakowszki'emu, Andrássy'emu, B. Niczty'emu, Sigrayowi i Friedrichowi b. z względu na ich prawa nietykalności. Rząd węgierski oświadcza, że przyjmuje odpowiedzialność za akty naruszające prawo nietykalności poselskiej. Wszystkie te sprawy przekazał komisji nietykalności. Minister spraw zagranicznych przedłożył z kolei projekt ustawy w sprawie inartykułowania traktatu pokojowego ze Stanami Zjednoczonymi. Przedłożenie to przekazano komisji spraw zagranicznych.

Prezydent ministrów Bethlen przedłożył następnie projekt ustawy w sprawie wygaśnięcia praw panującego króla Karola IV. i sukcesji domu Habsburgów. P. Bormannsky (partya Friedricha) woła: Niech żyje król! (żywe protesty na ławach partyi małych robotników — głosy: niech żyje naród, niech żyje Horvath!). Prezydent ministrów prosi, by przedłożenie to celm na łączącego traktowania przekazał komisji praw państwowych, oraz by zaniesiano zwykłego terminu trybunałowego i polecono komisji, by sprawozdanie swoje przedłożyła zgromadzeniu jeszcze na najbliższym posiedzeniu. P. odnie-

sieniu się w tej sprawie do Izby prezydent oświadcza, że Izba większością głosów uchwaliła przekazać projekt ustawy komisji prawo-państwowej, która je znowu w ciągu dnia dzisiejszego przedłoży swe sprawozdanie zgromadzeniu narodowemu. Następnie szereg posłów zgłosił zażalenie z powodu naruszenia nietykalności poselskiej. Przewodniczący oświadcza, że wszystkie, odnośne akta i przedłożenia będą przekazane komisji nietykalności poselskiej. Następnie posie zanie zawieszono na czas obrad komisji prawo-państwowej.

— 000 —

Żydzi a konferencja waszyngtońska.

N. Jork. (Z. B. K.) W związku z konferencją waszyngtońską została w tut. kołach żydowskich poruszona myśl wysłania na konferencję delegacji żydowskiej, która by zaprotestowała przeciw przesładowaniu Żydów w krajach wschodnio-europejskich.

Rzym. (Z. B. K.) Znany polityk włoski, Luigi Luzzatti, odwołał przyjęcia przewodnictwa delegacji włoskiej na konferencji w Waszyngtonie. Rząd włoski desygnował na przewodniczącą delegacji senatora Lancera, również Żyda.

— II —

Nowy minister spraw żyd. na Litwie.

Berlin. „Jüd. Rundschau“ donosi że w miejsce dra Solowiejczyka, dotychczasowego ministra spraw żydowskich na Litwie, który wstępuje do Egzekutywy Światowej Organizacji Syjonistycznej—obejmuje tę tękę N. Brutzkus.

— II —

Protest Żydów s fardyjskich przedłożony Lidze Narod.

Jerozolim. (Z. B. K.) Rabin dr. Ginzburger w Genewie otrzymał za wiadomienie od sekretaryatu Ligi Narodów, że protest Związku Żydów s fardyjskich w Palestynie przeciw twierdzeniu delegacji arabskiej, iż Żydzi ci solidaryzują się z nią w poglądach na sprawy palestyńskie — został przedłożony komisji mandatowej przy Lidze Narodów.

— II —

OZY :Z TILLEMANN.

Nowe drogi w wychowaniu.

Rozwój wychowania szkolnego, dokonywany się z wolna i tylko opornie przezwyciężający czcigodne, tradycją uświęcone formy, pojęcia i poglądy odbywa się stanowczo za powolnie, by kroku mógł dostrzymać życiu. Odstęp między szkołą a życiem skutkiem tego z dniem każdym coraz bardziej wzrasta, pozostająca coraz bardziej w tyle za życiem szkoła coraz mniej odpowiada swemu właściwemu zadaniu, jakim jest przygotowanie do życia.

Owa niewspółmierność szkoły z życiem zbyt widoczna jest i zbyt w oczy się bzuca, by nie obudzić powszechnie potrzeby reformowania szkoły. Toteż zagadnienie reformy szkolnej od dłuższego już czasu zaprząta umysły najwyraźniejszych pedagogów, którym przysłaść młodzieży, a tem samem przyszłość społeczeństwa zależy na sercu.

Wszyscy reformatorowie wychodzą zgodnie z dwóch ważnych zasad wychowawczych: z jednej strony chodzi im o wychowanie młodzieży na ludzi, z drugiej zaś powinno wychowanie szkolne wyodrębnić od samego dziecka i do niego się stosować.

Co się tyczy postulatów wychowywania na ludzi, to zażytkowano jawisko, że wili uczniów nie objawia żadnego zamiłowania ani powołania do większości przedmiotów, w szkole nauczanych i wymaganych, że zamiast

po ukończeniu szkoły uczniowie częstokroć wykazują uzdolnienia, których u nich przedtem nie przypuszczano. To nagrodziło na ideę porzucenia dawnych, regularnych planów szkolnych względnie po osadzie ich samym uczniom swobody ułożenia takiego planu odpowiednio do ich skłonności. W ten sposób uczeń, posłuszny głosowi wewnętrznemu wrodzonego uzdolnienia i powołania, znajduje energiczniej podjęty dla swej woli, a tem samem dla rozwoju swego charakteru.

Drugi postulat: wychowanie i nauka wychodzić mają od samego dziecka, które dotychczas było je wyciśnięte z niego przedmiotem. W każdym jednak razie nauka przynajmniej zastosować się powinna do życzeń dziecka i nie wywoływać u niego niechęci. Dziecku, które w danym wypadku nie znajduje zainteresowania w przedmiocie, powinno się zostawić swobodę zajmowania się ceterum inquam wedle jego upodobania.

Te postulaty stanowią też podstawę tzw. w Niemczech „Gemeinschaftsschule“, wspólnoty szkolnej o organizacji społecznej. Tu za warantowana jest bezwzględna swoboda ucznia, ingerencja nauczyciela prawie w zupełności jest wyeliminowana, „obkuczanie“ materiału zniesione.

Główną wadą tego ustroju szkolnego jest mylna przesłanka, że każdemu dziecku wrodzona jest bezwzględna ochota do nauki. Rzeczywiście powiada, że tak nie jest. Ponadto wywołania się niejednokrotnie u ucznia skłon-

ność do przedmiotu, dla którego miejsca nie ma w systemie wychowania szkolnego. A zaprzeczyć się nie da, że i z takiego materiału często w wolnym wyrosnąć mogą ludzie.

Druga wada, jaka się w tym systemie nasuwa, wynika z chęci zastosowania słusznych i racjonalnych zasad i spostrzeżeń pedagogicznych do nie naturalnego systemu wychowawczego, jakim jest nauczanie masowe. Skupi nie kłopotu lub nawet kilku tysięcy uczniów w jednej klasie zmusza poszczególnych uczniów do mimowolnego przysposobienia się do ogółu i nie pozwala wrodzonym ich skłonnościom w całej pełni się rozwinąć. Względny kolektivismus nakazuje czasami uczniowi „podpowiadanie“ kolegom, maskowanie się przed nauczycielem i najniższe wrodzonych zdolności i właściwości. Z drugiej strony musi nauczyciel w szkole, i choćby się ona na najposępowszych cyferach zasadach, baczyć na utrzymanie porządku, zatem eliminowanie motorycznych popędów ucznia. Gdzie się zaczyna nauka masowa, tam kończy się nauka naturalna i wychowanie naturalne.

Ten rozdźwięk między zasadami przyrodzonego wychowania a nauką masową nie da się nigdy usunąć. Można go jedynie zwolna drogą ewolucji złagodzić, choć, jak to się niżej pokaże, niektórzy domagają się zmiany stosunków drogą rewolucyjną.

Są to w każdym razie zagadnienia, których samą teorią rozwiązać nie można, a do

NA MARGINESIE.

Są różne manje.

W przełomowych czasach powstają zwykle związki szerzenia nowych, górnych idei. Byli filomaci, filareci. Znamieniem naszych czasów są — filatelisci. Jak grzyby po deszczu wyrastają w wielkich i małych miastach sklepy, w których zbieracze zaopstrzywać się mogą w znaczki pocztowe wszystkich państw świata. Filatelistyka rozporządza dziś olbrzymią prasą, olbrzymimi wpływami. Wiele pańsiewek ratuje swój budżet państwowy ciągłą zmianą emisji marek i rzecz d'ivna! Wszelkie dziedziny administracji wszystkich państwów środkowo-europejskich walczą z deficytem tylko po zta nie. Nawet w Polsce, wszystko to dzięki manii filatelistycznej, która ogarnęła świat.

Znałem redaktora, który, aby uniknąć scen zazdrości z strony współzawodniczących zbieraczek, poprzysiął sobie c libat i usunął się w zacisze samotności. Ale rekord wpływu na politykę światową zd był zjazd filatelistów w Ameryce, który uchwalił rezolucję, domagającą się od Ligi Narodów kreowania nowych państw — dla urozmaicenia a zbiorów marek pocztowych.

Interesowanym filatelistom świata zdradzę wielką tajemnicę. Jedną z redakcyj lwowskich (»Słowo Polskie«) znajduje się w posiadaniu bezcennego znaczka pocztowego. Jest to marka — mocarstwa anonimowego.

hehe...

Wzrost antysemityzmu w Niemczech.

Berlin. (Z. B. K.) Z Monachium donoszą, że w Bawarii wzrasta z dnia na dzień ruch antysemitki wskutek czego mnożą się wykroczenia w szczególności z strony tzw. „narodowych socjalistów“, którzy ugrupowanie Górnośląska prz pisują „machinacjom Żydów“.

„Vorwärts“ donosi że narodowi socjaliści wargnęli ostatnio z papierosami do synagogi żydowskiej w Monachium w czasie modlitwy i obsypali obelgami modlących się Żydów. Położenie obcostrajowców w Bawarii pogorszyło się wskutek wzrastającego antysemityzmu w znacznym stopniu.

—oo—

W których rozwiązania tylko doświadczenie udzielić zdoła wskazówek. Obecnie stanowią one przedmiot ożywionych dyskusji i polemik między zwolennikami rozmaitych kierunków pedagogii, od najbardziej zachowawczych poprzez bardziej umiarkowane, ugodowe do najbardziej postępowych.

Reprezentantem tego ostatniego rewolucyjnego kierunku jest głoszący reformator pedagogii, założyciel wspomnianego wyżej typu „Gemeinschaftsschule“, dr. Gustaw Wynekken, który swoją teorią i praktyką pedagogiczną dokonał pełnego przewrotu w dotychczasowych zapatrywaniach na istotę i zadania szkoły.

Wobec zmienionych wojną światową warunków życiowych, których żadnymi wysiłkami obecnie usunąć nie można, uważa Wynekken za nieodzowne stworzenie nowej generacji, nowego typu człowieka. Drogą do tego jest wychowanie.

Wyraz „wychowanie“ nabiera w tym wypadku zupełnie nowego znaczenia. Nie panna ona zatem już kształtowania wyodrębnionych dyspozycji jednostki, lecz stworzenie nowego typu człowieka w sposób twórczy, syntetyczny, zdążający do wybudowy systemu nowych wartości duchowych, nowej kultury.

(Ciąg dalszy nastąpi).

—oo—

Pomoc dla Żydów z Rosyi.

Wiedeń. Komitet egzekutywy żydowskiej światowej centrali ratunkowej wystosował do komisarza Ligi Narodów dla akcji ratunkowej w Rosyi, dra Frithjofa Nansena memoriał, który domaga się uwzględnienia żydowskich bezomnych z Rosyi przy przeprowadzeniu ogólnej akcji ratunkowej na rzecz Rosyi. Dezyderaty wyszczególnione w memoriale opiewają: 1) Zapewnienie żydowskim bezdomnym korzystanie z ogólnych funduszy ratunkowych na równi z innymi. Żydowskie organizacje ratunkowe dostarczą przytem specjalnych funduszy dla zaspokojenia potrzeb żydowskich uchodźców. 2) Utworzenie żydowskiej sekcji przy komisaryacie dla spraw żydowskich uchodźców. 3) W skład sekcji żydowskiej mają wejść przedstawiciele wielkich żydowskich organizacji ratunkowych i emigracyjnych.

Na memoriał powyższy odpowiedział Nansen, że żydowscy uchodźcy będą przy rozdziale subwencji z funduszy tych na równi traktowani z innymi uchodźcami i z tego też powodu nie zachodzi potrzeba utworzenia żydowskiej sekcji. Organizacje żydowskie w wszystkich tych sprawach, w których interwencja ich okazałaby się konieczną, będą miały sposobność nawiązania kontaktu z komisaryatem

—n—

Z Teatru Nowości.

»Taniec szczęścia« R. Stolza.

Robert Stolz, który rozpoczął karierę swoją jako pianista i akompaniator w kabaretach wiedeńskich, należy dzisiaj do najbardziej wziętych kompozytorów lekkich piosenek i operetek. Dzieła jego jak np. ostatnia „Salome“ aż do przesytu bywają wszędzie śpiewane i grane, nie zatem dziwne, że znalazły też drogę do Lwowa, gdzie po jego „Hrabiance Foktrotta“, wystawiono obecnie „Taniec Szczęścia“.

Operetka ta jest dobrą i to zarówno ze względu na dowcipnie obmyślane libretto R. Bodaraky'ego i B. Hardt-Warthena (przekład polski M. Marka) jak i melodyjną, łatwo w ucho wchozącą muzykę.

Monokl na niebieskiej wstążeczce powoduje cały szereg nieporozumień i zabawnych zakłóceń, czyni z czeladnika fryzjerskiego na krótki czas hrabiego i przynosi mu w darze miłość młodej i pięknej córeczki bogatego fabrykanta kapeluszy, podczas gdy prawowity właściciel monokla i tytułu hrabiowskiego pozostaje wierny swej dawnej bogactwie diwie kabaretowej Desiree Viverrande.

Muzyka Stolz'a dostrojona do kasalet do tej wesołej akcji wprowadza obok nieuniknionego walca także tańce rowe jak two-step, foxtrotta i t., przynosi też kilka pięknych, melodyjnych usępów solowych i z zespołowych, dobrze i starannie zinstrumetowanych, bez wysiłania się na jakies operowe efekty i ekstrawagancje. Całość robi wrażenie dodatnie, publiczność się bawi doskonale i z zainteresowaniem śledzi tok akcji, co w operetkach, zwłaszcza nowszych, należy do rzadkości.

Rzecz naturalna, że ogólne powodzenie w znacznej mierze zależy od gry artystów, którzy rzecz całą traktować muszą z humorem i werwą. Zadaniu temu sprościli artyści nasi w zupełności tak, że sukces był niewątpliwy a jedynie orkiestra psuła ogólny dobry nastrój. Lecz o tem później, gdyż w pierwszym rzędzie należy podnieść zasługi solistów, których afisz wylicza cały długi szereg. Na pierwszy plan wybiły się panie Dora Helen i Halina Rapacka oraz pani Michał Tarzański, Aleksander Oledzki i Marja Kopyńska. W partii dwy kabaretowej była pani Dora Helen doskonałą tak w grze jak i śpiewie a toalety jej same przez się już starowia atrakcyę. Młodzianka córka fabrykanta Mulzenbechera odwróżyła pna Ha-

lina Rapacka z dużym wdziękiem i gracyą w dobry śpiew, piękne ewolucyj taneczne i doskonała aparycja zjednały jej ogólny poklask. Partnerem jej pełnym życia i temperamentu był p. Oledzki a świetne typy stworzyli pp. Tarzański i Kopyński. Staranna wystawa, piękne dekoracje i odpowiednia reżyserja (p. Kuligowski) przyczyniły się również do powodzenia. Tylko orkiestra — jak już wspominałem — nie dopisuje, wychodząc bowiem najwidoczniej z zupełnie fałszywego założenia, że jej się należy pierwsze miejsce, gra orkiestra zawsze tak głośno, że się śpiewaków wogóle nie słyszy. Czynił wprawdzie kapelmistrz p. Seredyński co mógł, poskromienie jednak tej orkiestry przechodzi w dotychczas ludzkie sły.

Teatr nie był wysprzedany a powodem tego był najwidoczniej utrudniony dostęp do Teatru Nowości, decydujące bowiem sfery, nie mogąc lub nie chcąc zaprowadzić połączenia tramwajowego, nie postarały się nawet dotychczas o odpowiednie oświetlenie ulic.

W końcu jeszcze mała uwaga pod adresem dyrekcji Teatrów Miejskich. Później w dziennikach pojawia się naajutrz po premierze notatka (napisana jeszcze przed przedstawieniem), wychwalająca nie tylko rzecz samą, lecz zawierająca również wiadomości jak oia rzekomo przez publiczność została przyjęta, byłoby wskazaniem, by w przyszłości tego rodzaju reklamowe komunikaty tak były stylizowane, by nie ulegało wątpliwości, że one pochodzą z dyrekcji teatru a nie od redakcji lub sprawozdawcy.

Alfred Polka

Z Bagateli.

Obok „Ula“ pracuje obecnie wytrwale „Bagatela“ nad rozpodzieniem achmurzonego słońca jesienią czoła publiczności lwowskiej. Muzy lekkiej piosenki i tańca ścigane przez fauna humoru osiągnęły z łatwością swój cel. Zasługa to w szczególności wesołych dwu obrazów scenicznych: jednego o stu tysiącach znalezionych przez włóczęgę, który w nagrodę za zdeponowanie znalezionej sumy zostaje przyznany za włóczęgostwo oraz drugiego opisujuącego porywiste pijanego, dobijającego się do nieswojej bramy („Przed bramą“).

Program koncertowy „Bagateli“ bardzo urozmaicony. Poszczególne punkty programu zagaja melodyjne p. Marek Windheim, ulubieniec „pci-pci“ pięknej, — a tej jest przewaga — wśród publiczności. Furorę robi wśród słuchaczek również karzełek Kamiński dowcipnem opowiadaniem o swoim szczęściu do kobieci. Tmat zdrady małżeńkiej u poszczególnych narodowości ilu truje piosenką przy wótrze gitary p. Rontgen. Salwy śmiechu wywołuje recytowany przez Urstina (Fikusia) wiersz Hemara o „nosie“ a wśród innych atrakcyj żywy oklask znajdują śpiew pani Ireny Zadory-Zbierzchowskiej i „cygańska piosenka“ Halii Ordołówny i tańce motyla, róży i jesieni wykonywane przez panny Spineter. A te trzy punkty programu oklaskuje przeważnie płeć brzydka. Piękna bowiem tymczasem pęka z zazdrości. (h.)

Starostwo w Śniatynie nie uznaje języka żydowskiego.

Przyczynek do dziejów walki o równouprawnienie.

Do Stowarzyszenia »Rachel« w Śniatynie na ręce przewodniczącego Miriam Goldschmid.

Na prośbę de praes. 20 października b. l. 17690 o udzielenie zezwolenia na odbycie w dniu 29 października 1921 w sali Towarzystwa »Boian« zgromadzenia

MARYSIENKA

Ostateczne, pełne niespodzianek
wyniki amerykańskiego areydziała

PREMIERA 4 bm.

ASKARO

podaje V. i VI. Serya w 7 akt.
pod tytułem:

„OKO ZA OKO“

IV. Serya »PASAŻ«

III. Serya »LUX«

I. i II. Serya »UCIECHA«

całem wysłuchania referatu Dra Wiesła na temat: »XII. Kongres syonistyczny«. Starostwo odmawia na podstawie ust. z dnia 15 listopada 1807 Dz. up. Nr. 135 udzielenia zezwolenia, gdyż zgromadzenie powyższe o charakterze politycznym ma się odbyć w żargonie, co uniemożliwia organom rządowym przeprowadzenie odpowiedniej kontroli.

Przeciwko temu orzeczeniu wolno wnieść rekurs do województwa w Stanisławowie, który wnieść należy do tut. Starostwa w przeciągu dni 14 licząc od dnia następującego po dniu doręczenia niniejszej rezolucji.

Starosta:
podpis niezwykły.

**Posiedzenie Tymcz. Rady
miejskiej.**

**Podwyższenie opłat policyjnych od
przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich.**

Lwów, 3. listopada.

Przed obradami nad sprawami, objętymi porządkiem dziennym wybrała Rada na wniosek r. Wereszczyńskiego na członków komisji dla badania cen przy województwie lwowskim radnych dra Foratyńskiego i Soupera na zastępców r. Kurkowskiego i Zawojńskiego.

Po powzięciu drugiej uchwały w całym szeregu spraw odsłapiono po referacie r. Wereszczyńskiego o kol. zawojowej i folskiej przy ul. Jabłozowskich budynki i grunta wartości 31 milionów marek.

Sprawą podwyższenia opłat policyjnych od przedsiębiorstw gospodnio-szynkarskich referował r. Felczyca.

Wysokość tych opłat ustalono w sposób następujący: od przedsiębiorstw I kategorii 2000 mk, drugiej kategorii 1500 mk, trzeciej 1000 mk miesięcznie, od każdego bilardu, utrzymywanego dla celu zarobkowego 300 mk. miesięcznie bez różnicy kategorii przedsiębiorstwa, od każdego zajadła fur bez izb gościennych 200 mk miesięcznie, od oberży I klasy (do 12 izb gościennych) 400 mk. miesięcznie, od oberży II klasy (do 20 izb gościennych) 800 mk. miesięcznie, III klasy (do 30 izb) 1200 mk. miesięcznie, od oberży IV. klasy (poza 30 izb) 1600 mk. miesięcznie.

Uchwalono następnie wprowadzić i doliite umiędziorowanie dla m. straży pożarnej (ref. r. Marecki), za wierzytobnie zamknięcie rachunkowe M. K. O. oraz postanowiono sprawę dzierżawy budynków restauracyjnych w ogrodzie Kościuszki oraz na Wyokim Zamku odesłać do sekcji sanitarnej. Folwark miejski w Skawilówku wydzierżawiono nadal dotychczasowemu dzierżawcy Lenczewskiemu za temutą po 75 kg zboża od morga.

W końcu przyjęła Rada przedłożony przez ref. dra Obmińskiego projekt noweli do ustawy budowlanej, dotyczący budowy domów drewnianych na gruntach odległych od miasta i budowy domów parterowych, murowanych w mieście, dla celów handlowych.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Z sądu wojkowego.

Malwersacye wojskowych.

Lwów, 3. listopada.

Przed sądem DOG. rozpoczęła się w dniu wczorajszym roprawa przeciw oficerom i podoficerom 14 pułku ułanów jazłowieckich, oskarżonych o szereg nadużyć popeł-

nionych na szkodę skarbu wojskowego. Na ławie oskarżonych zasiadają dowódca kadry major Władysław Kulesza, rotmistrz Władysław Maciejewski, porucznik Julian Mueller, kapral Józef Surma, a odpowiadający z wolnej stopy, oraz por. Tomasz Wilczyński, wachmistrz Henryk Szediwy, plut. Bron. Chirowski i Józef Sebastyański, pozostający w areszcie śledczym. Ro prawie prz wodzący szef sądu DOG. płk. dr. Łukawski, oskarża prokurator mjr. dr. Mueller, oskarżonych bronią adwokaci dr. Aleksandrowicz, dr. Dattner, dr. Link, dr. Pieracki i dr. Proch.

Z aktu oskarżenia wynika, że oskarżeni dopuścili się całego szeregu nadużyć, fingując znaczną ilość kwitów dostawowych, które dochodzą sumy miliona marek. Uzyskanych w ten sposób pieniędzy użyli oskarżeni na własne potrzeby. Następnie akt oskarżenia przedstawia działalność każdego z oskarżonych. I tak osk. Szediwy i Chirowski sfałszowali 28 kwitów dostawcy Bernarda Starcka i przedłożyli je do realizacyi kasie gospodarczej, swego pułku. Urzędnicy kasowi wypłacili oskarżonym na podstawie kwitów sumę 512.655 marek. Za przykładem ich poszedł chor. Sebastyański, który sfabrykował ośm kwitów i uzyskał z kasy kwotę 170.583 marek. Oskarżeni major Kulesza, por. Wilczyński i wachm. Szediwy, którzy należeli do komisji gospodarczej 14 pułku ułanów, w ten sposób skorzystali z swojego przydziału służbowego, że zapomocą sfałszowanych kwitów podjęli z kasy 147.000 mk. Ci trzej oskarżeni pieniądze użyli na pokrycie wydatków nieaprobowanych przez intendaturę. W tych nadużyciach pomocnikami byli osk. Sebastyański i plut. Chirowski.

Oficerowie Maciejewski i Mueller oskarżeni są o nakłanianie dostawcy Starcka do fałszywych zemań. Oskarżony por. Wilczyński po porozumieniu się z dowódcą Kuleszą stworzył tak zwany „fundusz ekonomiczny“, do którego wpływały nadwyżki, przeznaczone na wydatki niezatwierdzone przez intendaturę. Nadwyżki powstawały w następujący sposób: gdy z pewnych zapasów po ostał jakis kontyngent, nie wpsywano go na rachunek nowego miesiąca lecz przedkładano kasie gospodarczej rachunek opiewający na owe kontyngenty, posługując się przytem fałszywymi kwitami. Wreszcie oskarżeni są mjr. Kulesza i por. Wilczyński o zanębianie nadzoru nad funkcjami żołnierzy przydzielonych do załatwienia poszczególnych funkcji służbowych.

Na trop nadużyć i wprowadził władze wojskowe przypadek. Miaowicie pewnego dnia zgłosili ulan na rogatce janowskiej funkcyjnarjuszowi Kauerowi 30 wozów siana, które nadejść miały z Kleparowa i zapłacili za nie przypadającą należność. Funkcjonaryusz ten czekał na te wozy bezskutecznie cały dzień a nazajutrz zawadzał o tem dowódcę kadry. Ten polecił Kauerowi, by porozumiał się w tej sprawie z Szediwym. Szediwy zaś załatwił sprawę w ten sposób, iż posłał Kauerowi dwa kosze pełne prowiandtów, prosząc go, by przestał interesować się sprawą. Funkcjonaryusz doniósł o całej aferze wojskowości, która wszczęła dochodzenia. Przeprowadzone skontrrum ujawniło owe nadużycia, przyczem okazało się, że i owe 30 wozów siana pochodziły z „nadwyżek“.

Zastępcy należy, że po wykryciu nadużyć aresztowano też i dostawcę Starcka; posądzono go mianowicie, że działał w porozumieniu z oskarżonymi. Dopiero śledstwo wykazało, że Starck nie ponosił żadnej winy w oszukańczych manipulacyach żołnierzy.

Po o czytańi obszernego bilansu 19 stronie bieżego pisma aktu oskarżenia, nastą-

pilo przesłuchanie oskarżonego Szediwego. Przesłuchanie to trwało przeszło cztery godziny. Szediwy przyznał się, że wybrał kwity a czytał to w tym celu, by za uzyskane pieniądze pokryć gwałne niedobory, których intendatura nie zawierdziła.

Rozprawa potrwa jeszcze dni; do roprawy powołano kilkudziesięciu świadków.

**Opłaty stempłowe od rachunków
kupieckich.**

Wobec dostrzeżenia w licznych wypadkach ukrócen opłat stempłowych od rachunków, Izba skarbowa Lwowska zwraca uwagę sfer interesowanych, że rachunki kupców i przemysłowców, wysławiane dla odbiorców towaru lub roboty, podlegają w każdym wypadku opłacie stempłowej w wysokości 2 proc. mille od sumy fakturowanej należności, bez względu na ilość arkuszy danego rachunku.

Opłatę tę należy uiścić z reguły w stempłach, nalepiionych na rachunku i składowanych przez wysawcę bądź tekstem rachunku bądź też jego pieczęcią firmową, albo też, o ile od pewnego rachunku przynada opłata znaczniejsza, przez wnieienie w gotówce o p wieidni j sumy do Kasy Urzęd. p rca kówego, za powierdzeniem urzędowym dokonanej wpłaty na blankiecie rachunkowym przed wręczeniem lub wysławianiem go odbiorcy.

Dla dogodności sfer kupieckich skłona jest Izba skarbowa udzielać poszczególnym firmom, na osobne prosby, zezwolenia na bezpośrednie uiszczanie opłat stempłowych od rachunków, polegającego na tem, że dla firm uprawniona jest wszystkie pochodzące od niej rachunki kupieckie wystawiać bez poprzedniego uiszczania opłaty, a o i wi na prowadzić wykaz wysławionych rachunków oraz na jego podstawie z końcem każdego miesiąca wnieić do Kasy skarbowej kwotę pieniędzy odpowiadającą sumie opłat należnych od wszystkich rachunków, wystawionych w ciągu ubiegłego miesiąca.

Uwrocenie opłaty stempłowej od rachunku kupieckiego począca za sobą trójbór podwyższonej opłaty w wysokości, różniacj się pięćdziesiąt procent kwocie ukróconej sumy, przy celnym przyjęciu rachunku kupieckiego, niepoddałego prawidłowo opłacie, nie doniesie o tem władzy skarbowej w przeciągu 30 dni po odbiorze rachunku, jest to do niepodzielnej ręki z wysawcą o obowiązanym do uiszczania pełnej podwyższonej opłaty.

Wreszcie prostuje się rozpowszechnione wśród mizszych wars w kupiectwie błędne zrotałnienie, jakoby zamiast e i na rachunku kupieckim, przynacnym dla odbiorcy towaru, dopisku „odp.“ lub „kopja“, uwalnialo go od opłaty stempłowej, przepisanej dla oryginalnych rachunków, gdyż tego rodzaju pozornie kopie to l gają be warnikowo akie same opłacie, jak oryginalne rachunki.

Sumidnie uiszczanie, stosunkowo zresztą nieznacznych opłat stempłowych od rachunków, leży w własnym interesie kupców i przemysłowców, gdyż przypadająca w razie dostrzeżenia ukrócenia podwyższonej opłaty nie może być w żadnym wypadku w drodze łaski mi opuszczoną, a i też łagożona.

Lwów, dnia 21. października 1921.

Prezes Bagno m.p.

NADESŁANE.

Zakład dentystyczny i techniczny

Z. WEINREBA

Lwów, ul. Kollataja 8, I p.

B. Asystent I. kliniki lekarskiej w Wiedniu

Dr. L. Pfau

powrócił i ord. w chorobach wewnętrznych

Piekark 7. 12735

WSZECH NAUK
LEKARSKICH **Dr. I. Mehlmann**
ord. od 3-6 ŻULIŃSKIEGO 4, parter, pierwsza
boczną Łuczakowskiej. 126.9

FAWORYT ŚMIERCI

„BELLE-VUE“ Od dziś PREMIERA. — Wielce sensacyjny dramat w 6 aktach z udziałem niezrównanego MACISTESS'A, który siłą swego talentu przewyższa Harry'ego Pella. Cud techniki kinematograficznej.

„GRAZYNA“

Ceny z powodu wielkich kosztów sprowadzenia filmu — podwyższone.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych

Dr. N. Goldstein

były elev. Kliniki wiedeńskiej i berlińskiej
powrócił, ord. dla kobiet od 10-12, dla mężczyzn od 2-5, w niedziele i święta od 9-12.
Kraszewskiego 3. 12888

PODŁOTEK

Bonifratrów 2/II boczna Hofmana poleca konfekcję dla panienek i dzieci, bieliznę fartuszek i t. p. w wielkim wyborze i przednim gatunku. Świeże eleganckie modele. 12723

Szkoła zawodowa dla dziewcząt żyd. otwiera

dwumiesięczny kurs koronkarstwa

dla początkujących i wyćwiczonych pracownic. — Uczestniczki znajdują płatne zajęcia już podczas trwania kursu. 12777

Zgłoszenia od 11-1. — PIEKARSKA 9, II. p.

KOŁO KOBIEC ŻYDOWSKICH dziękuje serdecznie niżej wymienionym W Panom p. N. N. 200 Mk., p. Drowi Katznerowi 1000 Mk., państwu Kotlarskim 1000 Mk., p. Altstockom 1000 Mk., p. Gumhautowej 300 Mk., p. Friedowi i p. Fuchsowi 3000 Mk., za złożone datki na Ochronkę sierót p. Róży Melzerowej. 12976

KRONIKA

Repertuar teatru Miejskiego

W piątek 4. listopada o godzinie 7.30 „Tosca”, opera w 4 aktach G. Pucciniego.

W sobotę 5. listopada o godzinie 3.30 przedawanie dla młodzieży „Kościusko pod Racławicami”, obraz historyczny Ancryca.

W sobotę 5. listopada o godzinie 7.30 „Śnieg”, dramat w 4 akt. St. Przybyszewskiego.

W niedzielę 6. listopada o godzinie 3.30 „Kobieta bez skazy”, komedia w 3 aktach G. Zapolskiej.

W niedzielę 6. listopada o godzinie 7.30 „Madame Butterfly”, opera w 4 aktach Pucciniego.

— II —

Repertuar Teatru Małego.

W piątek 4. listopada o godzinie 7.30 „Burmistrz ze Stylmondu”, dramat w 4 aktach Maeterlinka.

Repertuar Teatru Nowości.

W piątek 4. listopada o godzinie 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stelza.

W sobotę 5. listopada o godzinie 7.30 „Taniec szczęścia”, operetka w 3 aktach R. Stelza.

Repertuar Bagteli Iworskiej.

Dziś Premiera. Gościnne wyspy Józefa Ursteina (Pikusia), Ireny Zbierzchowskiej, M. Windheima, Hanki Ordonówny, M. Rentgena i innych

1) 100 000, żart satyryczny w 1 odsłonie. 2) Wielki dyktando koncertowy. 3) Przed bramą, pastel sceniczny w 1 odsłonie. Początek o godz. 8 wieczorem.

— Repertuar Teatru lit.-art. „Ul. Ossolińskich 10. 1) Część koncertowa P. p. Ardea, Bronowski, Michałowski, Mrski, Noskowski i inni. 2) „W Wenecji” Touem i Wikliński 3) farsa „Nareszcie samie”.

— W piątkowym przedstawieniu „Toska” wytąpi gościnnie znana zaszczytnie śpiewaczką i operowa panna Celina Nahlkówna, która niedawno w szeregu oper dniosła duży sukces na naszej scenie, Panna Celina Nahlkówna królować będzie rolę tytułową. Ponadto w dawniejszych swoich świeżych kreacjach wystąpią pp. Prawdzic i Okoński. Dyryguje p. Lehrer.

— Głośna sztuka Garrikka pt. „Kobieta, która zabija” u siebie się poraz pierwszy na scenie Teatru Wielkiego we wtorek dnia 8. b. m. z p. Barwińską, Czajkowską, Pilerową, Jankowską, Mihiłowiczem, Rasińskim i Bystrzyńskim. Rzecz dzieje się w środowisku miliardierów amerykańskich i obfituje w świetne momenty psychologiczne. Sztukę tę grano z olbrzymim powodzeniem w Europie i Ameryce — w Paryżu osi gnęła przeszło sto przedstawień, a krytyk „Journalu” po premii zeznał ją najbardziej atrakcyjną sztuką sezonu. „Teatr Polski” Szofmana w Warszawie grać ją będzie, jak zapowiedział, w styczniu. Na naszej scenie grano będzie w stylizowanych dekoracjach. Reżyseruje p. Rasiński. Świetne pole do popisu mają p. Barwińska i p. Mihiłowicz, ponadto p. Rasiński i p. Czajkowska.

— Konfiskaty. Skonfiskowany został Nr. 203 czasopisma „Wpered” z dnia 4. bm. oraz Nr. 42 czasopisma „Woła naroda” z dnia 5. bm.

— Z życia towarzyskiego: Ślub adw. Dra Le na Próchnika z paną Maryą Markis odbędzie się w niedzielę dnia 6-go bm. o godzinie 12-tej w templum przy ul. Żółkiewskiej. 12980

— Zderzenie wagonów. Na stacji w Lublinie podczas manewrowania pociągów nastąpiło silne zderzenie wagonów, wskutek nieprawidłowego ustawienia zwrotnicy. Ofiar w ludziach nie ma. Dwa wagony osobowe zostały znacznie zniszczone. Szkody wynoszą około 2 miliony marek. Winny zwrotniczy został oddany pod sąd.

— Ludendorff jako agitator antysemicki. Niebawem pojawi się książka Ludendorffa pod tytułem „Wojna i polityka”, w której autor stara się wykazać, że za klęskę Niemiec ponosi odpowiedzialność nie naczelne dowództwo wojskowe lecz kraj. W książce swej zarzuca Ludendorff socjalistom, demokratom i centrowcom, że systematycznie dążyli do klęski Niemiec. Główną winę jednak ponoszą — zdaniem Ludendorffa — Żydzi, o których autor wyraża się w sposób następujący. Z Francją i Anglią pracowało ręką w rękę kierownictwo narodu żydowskiego. Kierownictwo wzięło w wojnie światowej środek do realizacji swoich celów politycznych i gospodarczych, do uzyskania dla Żydów Palestyny jako państwa i do uznania narodu żydowskiego, jakoteż by zapewnić Żydom w Europie i Ameryce stanowisko przewodnicze pod wzełmem państwowym i kapitalistycznym. W drodze do urzeczywistnienia tego celu dążył Żydzi w Niemczech do uzyskania takiego samego stanowiska jakiego osiągnęli już w innych krajach które im się poddały. A do tego potrzebował naród żydowski klęski Niemiec. (sic!)

— Konferencja krajowa syjonistów argentyńskich odędzie się 5. b. m. w Buenos Aires. Konferencja ta ma szczególne znaczenie dla ludności żydowskiej w Argentynie, ponieważ będą na niej zastępowane wszystkie prawie warstwy Żydów argentyńskich.

— Echo najazdu bolszewickiego. „N. Hajnt” donosi: Niedawno temu stanęli przed sądem wojskowym dwaj Żydzi: Jankiel Mitlsbach z Wyżkowa i Eliahu Freimann z Pułtuska, oskarżeni o wstąpienie do milicji bolszewickiej w czasie najazdu czerwonej armii na Polskę. Po przeprowadzonym procesie zostali obaj oskarżeni uwolnieni od oskarżenia. Wskutek wniesionego przez zastępców prokuratury sprzeciwu przeciw tym wyrokom byli oni wczoraj rozpatrywani w sądzie apelacyjnym. I tu zostali obaj oskarżeni uwolnieni od oskarżenia.

— Senator Ruini prezydentem ligi stowarzyszeń związków narodów. Senator Ruini, którego wybrano na o ttniej konferencji w Wiedniu prezydentem ligi stowarzyszeń związków narodów, pi stował w ostatnich dwóch latach godność przewodniczącego włoskiej organizacji chrześcijańskich przyjaciół Żydów „Pro Israele”. Senat Ruini jest autorem kilku filozoficznych prac. (ZBK.)

— Walka przeciw święceniu soboty w Rosji. Jak z Rosji donoszą — wszczęli żydowscy komuniści w Rosji akcję celem zwalczania święcenia soboty przez Żydów. Żydowscy komuniści wszelkimi środkami próbują przekonać miarodajne czynniki sowieckie, że za wszelką cenę należy zakazać obchodzenia soboty. Jako motyw podają, że święcenie soboty przez Żydów szkodzi gospodarczym interesom Rosji. Żydowscy robotnicy energicznie występują przeciw zamierzeniom żydowskich komunistów.

Komunikat.

Z powodu podwyższenia począwszy od dnia 1 bm. taryfy przewozu kolejowego, akcyzy, myta i kosztów przywozu z kolei do miasta — Magistrat w porozumieniu z Urzędem badania cen ustanawia z ważnością od dnia ogłoszenia następujące ceny węgla na opał domowy:

100 kg. węgla opałowego loco składu na dworcu głównym 1920 Mp.

100 kg. węgla opałowego loco skład Gabryelówka 1940 Mk.

100 kg. węgla opałowego loco skład w mieście 200 Mp.

100 kg. węgla opałowego z dostawą przed dom wprost z dworca kolej. 2000 Mp.

Równocześnie tracą moc ceny ustanowione komunikatem z 5 października br. L. M. 84119. 12975

— II —

Wiadomości handlowe.

Lwów, 3 listopada 1921.

Chodorów 2800—2825—2800—2775.
Nafta 2025, Oikos 5000—4975—4900, Bank Hip. 1025.

Poza giełdą w dewizach i walutach tendencja zniżkowa.

Placono: dol. amer. 3100—3000 korony czeskie 3300, leje 2100, marki niem. 1800, Wied. 80.

Kursa Giełdy Iwowskiej

z dnia 3. listopada 1921.

Akcje za sztukę (liczniki z kapitalizacją roczną).
(Wartość nominalna oraz ostatnia dywidenda).
ostat. tygodnia

Bank akcyjny związkowy 280—44*80	
II. i VI. emisji	580 — —
Bank dyskontowy we Lwowie	650 — —
Bank handl. w Poznaniu 1000—200 3600—	
Bank dla akcyjny 280—30	1.00—1050 —

ATRAKCYJNE DLA PRZECHODNIÓW
STANOWI WYBREDNA WYSTAWA
MAGAZYNU NOWOŚCI DLA PAŃ
D. EISENBERGA, Lwów, ul. Jagiellońska 11a.
GDZIE ELEGANCKI ŚWIAT DĄSKI PRZEKONUJE SIĘ, ŻE JEDYNYM ŹRÓDŁEM
KORZYSTNEGO NABYCIA NAJBARDZIEJ
WYSZUKANYCH TOALET JE T POWYŻEJ
WYMIENIONY FIRM 1270

Teatr żydowski

W piątek 4. bm. o godz. 7 30 wieczorem
Bóg zemsty

dramat w 3 aktach.

dyr. S. M. GIMPEL
JAGIELLOŃSKA 11.

12:93

Bank hip. zemel. 280-28	420	-
Bank Małopolski 280-35	650	-
Bank powszechny kraj. 140-7	450	-
Bank przemysłowy 280-28	650	-
Bank ziemsk. kred. 280-35	650	-
Akcy Tow. handl. i przem.		
Browary lwowskie 500-100	3000	-
Tow. Chodorów 140-0	272	2850
Tow. akc. Karpalit 140-42	20.0	-
»Cmielów» fabryka porcelany 1000-	4250	-
Fabr. Cementu »Portland Szczakowa» 140-28	-	-
Tow. akc. »Galicya» 490-300	15000	-
Tow. Gafota 140-22-50	2700	-
Tow. Górka 140-15-40	10700	-
»Oikos» Zakłady przem. drzewnego 1000-0	4800	5100
Warszawska Skak. budowy »Parowozów» 500-60	1500	-
»Patria» fabryka papierosów 1000-300	5200	-
»Pezet» Pow. Zakłady budowlane 500-00	1100	-
Pocisk» Zakłady amunic. 350-00	950	-
Polski Glob 500-100	1000	-
Polska Nafta 500-75	2000	2100
Polsk. Tow. handl. 140-21	900	-
Tow. Rakszawa 140-56	4500	-
Zakł. el. Siersza wsz. em 140-5-60	1500	-
Gal. Zakł. gór. Siersza 140-0	11000	-
Tow. Zieleniowski 140-42	7500	-
Zegluga Polska 140-28	500	-

Waiuty.		
Ruble carskie po 100 rb.	300	500
» » po 500 rb.	150	190
» » drobne	-	-
Ruble dumskie (po 100)	50	70
» » (po 250)	50	50
Ruble dumskie kierenki (po 40 i 20)	-	-
Karbowanie (po 100)	3	5
Grzewny (po 600 i wyżej)	6	10
1 frank franc.	180	220
1 frank szwaj.	550	600
1 £ Sterling	11500	12500
1 Dollar ameryk.	2800	3150
1 Dollar kanadyjski	2400	2700
Marki niem. (po 1000)	1500	1900
» » po 100	1400	180
» » drobne	1300	1700
Lei rumuńskie (500)	1900	2300
Lei rumuńskie drobne	1800	2200
Liry włoskie	110	130
Czeskie korony	2800	3300
Korony austr. niem. stemplowane	-60	-80
Dewizy:		
Wypłać: na Londyn	11500	12500
» » na Paryż	180	220
» » na Zurych	100	65
» » na Pragę	250	330
» » na Wiedeń	65	85
» » na Berlin	14000	1800
» » na Nowy Jork	280	3150
» » na Medyolan	110	130
» » na Bukareszt	1900	2400
Kata bankowa		
Stopa eskontowa P. K. K. P.	7%	

Kursa Giełdy Krakowskiej.

Kraków, 3. listopada 1921.

P. T. H I-III. 850-950, Impex 325
375, Polski Glob 1000-1100, Zegluga Polska 400-450, Zieleniewski 8000
8500, Parowozy 1450-0000, Trzebinia fabryka ma-zyn I-III. 3900-4100, Lemiesz 8000-10000, Automotor 1400-1500
Polska Nafta 1900-2100, Siersza el 1500-1650 Oikos 0000-0000, Pezet 1300
1500, Trzebinia tłuszcz. 5000-5200, Krakus 4000-4200, Cmielów 0000-0000
Górka 00000 00000, Siersza 11000-15000
T. P. G 6700-7200, Chodorów 2800
3000, Pocisk 1000-1100.
Dolary ameryk. 2500-3000, marki niem. 1500-2000, korony austr. 0'60-0'80
kor. czeskość 2'00-3000, franki fr. 190, 220, dolary kanad. 0000-0000, franki szwajc. 000-000 franki belgijskie 000-000, funty szterl. 00000-00000, korony węg. 0'00-0'00, lei rum. 00'00-00'00, kor. szwedzkie 000-000, liry włoskie 000-000, kor. duńskie 000-000, kor. norweskie 000-000, m. fińskie 00'00-00'00, flor. holenderskie 0000-0000,

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 3. listopada 1921.
Dolary amer. 2950-3050 franki fr. 205, funty szterlingi 12.100-12.000, marki niemieckie 16 50-16 25-15 75.
Czeki na Belgię 195-201 50, na N. Jork 2950-3050.

Kurs dewiz.

Zurych. (Pat.) Kursa początkowe dewiz z dnia 3 b. m. Berlin 2'75, Praga 5'15, Nowy Jork 598, Austr. noty kor. stempl. 0'14, Budapeszt 0'60, Bukareszt 3'20, Wiedeń 0'22, Medyolan 21'75, Zagrzeb 1'65, Warszawa 0'15, Paryż 39'65, Londyn 21'17.

Kurs marki polskiej w Berlinie.

Berlin. (Pat.) W ruchu prywatnym notowano dziś markę polską 6.05.

NADESŁANE.

SABINA WEITMANN - Probuźna
JAKÓB WAHRMANN - Lwów
zaręczeni w listopadzie 1921. 12985

A w. Dr. Abraham Backenroth (Drohobycz) oraz Adolf i Amalia Magerowie (Mallmarstal) zawiadamiają Rodzinę i Znajomych, że ślub

p. Tońci Backenroth z p. Oskarem Magerem

odbędzie się w Drohobyczu (ul. św. Jura 10) dnia 8 listopada br. o godz. 4 popołudniu. 12937

SALA BLANK - HENRYK ZEUG
zaręczeni
Brzoźanów, w październiku 1921. 12965

Z okazji ślubu kuzynki mego p. Leon Fänkla z p. Różą Fänkel gratuluje serdecznie Nunio. 12962

Z okazji ślubu kochanki mojej W. Kahne z p. Salą Bickówną serdecznie gratuluje i życzy szczęśliwej przyszłości Adolf Kurus. 12971

Z okazji ślubu p. Oskara Horowitz z p. Sabiną Kohn serdecznie gratuluje Perl Rotner 12961

ARON EHR - GENIA WE SSEK
Grudek Jag. Buczacz
zaręczeni dnia 30 października. 12967

Do zaręczyn p. Arona Mehra z p. Genią Weisser życzą szczęśliwej przyszłości Mehrowie i Hutlowie 12 70

DOBRE OGŁOSZENIA

POMOC LEKARSKA.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. SCHWARZ Sekundaryusz szpital. powszech. wrocławski i ordynuje naprzeciwgl. poczty. Słowackiego 4

Specjalista chorób wenerycznych i skórnych 12984
Dr. HENRYK ROSMARIN były elev. kliniki parysk. wied. i lwowsk. ord. od 8-10, 12-11 5-6 - Lwów, Konarska 12

OKULISKA
Dr. EPSTEIN-BRILLOVA
ASNYKA 6 - od 3-5. 12966

WOŁNE POSADY.

P mocnik do skupu żelaznego poszukiwany. - Zgłoszenia pod »W. R.« Administracja. 12974
Towarzystwo Wydawnicze poszukuje zdolnego izraelity na Przedstawiciela tegoż wydawnictwa we Lwowie Bristol, Małecki od 1-3. 12 81
Subjekt i praktykant z działu papierowego potrzebny. Arnold, Skład papieru Kazimierzowska 13. 12 46

KOMUNIKATY

Wszystko potniało. Byli urzędnicy tartaku paromłowej podają do wiadomości publicznej, że pp. SPATZOWIE, właściciele tego tartaku zredukowali wszystkim urzędnikom pobory za czas od 15. do 31 października b. r. potrącając z poborów kwoty od 3 do 6 00 Mk. bezprawnie i bez uzasadnienia. Za cały miesiąc redukcya ta wynosiłaby kwotę podwójną. 12983

Podajemy to w szczególności do wiadomości pp. urzędników branży drzewnej, którym pp. Spatzowie zaoferują opuszczone przez nas wszystkich wskutek tego niesłychanego postępowania - posady.

POSAD POSZUKUJĄ.

Samoizielny buchalter-korespondent z kilkuletnią praktyką w przemyśle naftowym i drzewnym poszukuje zajęcia ewentualnie jako siła pomocnicza pod »Przedsiębiorcy« do Adm. 12 12

Stenografistka po.sko-niemiecka pisząca biegle na maszynie z 6-letnią praktyką w większym biurze spedycyjnym, obznajomiona wszelkimi manipulacjami w zakresie spedycji wchodzącymi poszukuje posady: »Stenografistka« Admin. »Chwila«. 12973

NAUKA I WYCHOWANIE.

Księgarnia »Beth Israel«
sp. z ogr. odp. Lwów, Jagiellońska 15.
kupuje i sprzedaje wszelkie dzieła judaistyczne w wszystkich językach. 12978

Salonowych form towarzyskich, dobrego tonu, znalezienia się w eleganckim towarzystwie, pięknego stylu w pisaniu, polskiej, niemieckiej salonowej konwersacji, historii, literatury, objaśniania klasyków udziela literacko wykształcona nauczycielka. Ulica Kleparowska 4, II. p 12914

Słuchacz Politechniki. udziela lekcji w zakresie szkoły realnej. Specjalność: matematyka, fizyka Ceny przystępne. Zgłoszenia: Kasztelanska 7, II. piętro. 12908

KUPNO-SPRZEDAŻ.

Swetery zimowe po 1200 Mk. sprzedaje hurtownie sklep galanteryjny Henryk Körner, Rynek 11. 12948

Salon i sypialnia w dobrym stanie do sprzedania: Tarnowskiego 20, II. drzwi 9. 12982

MIESZKANIA, SKLEPY I LOKALE.

Uzędniczka poszukuje współlokatorki (studentki) do umeblowanego pokoju. Zgłoszenia pl. Marysieńki 9, Bracia Nussbaum od 9-1 i 3-7. 12968

Pokój dla dwóch kopców albo pańien z całym utrzymaniem. Bliższa wiadomość u fotografa Łyczaków 9. 12984

Poszukuję elegancko urządzonego pokoju kawalerskiego z osobnym wejściem, całym, częściowym lub bez utrzymania. Pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia do »Małopolskiej Reklamy«, Kopernika 16 p d »Kawaler«. 1290

Ogłoszenia.

Vacuum Oil Oleje samochodowe „Gargri“ poleca Hil. BADIAN, Lwów, Janowska 24. 1 993

Obrączki ślubne
50% taniej sprzedają
FIRMA 10146
S. ALTHOLZ, Lwów, pasaż Hausmana 5.

FUTRA

w wielkim wyborze, po niskich cenach nabyć można w nowo otwo-
rzonej firmie
Artur Peitzer, Pasaż Hausmana 1. 5.

Zn. szczone srebrne torebki

naprawia i odnawia systemem zagranicznym (znany
specjalistą) 12987
J. A. WOLF, JUBILER I ZŁOTNIK
Lwów, SOBIESKIEGO 2

Najtańsze źródło

zakupu bur own e: najprzedniejszych wódek, likie-
rów, koniaków rumu i znakomitych
win wszelkiego rodzaju, oraz det ilicznie
soku malnowego: Lwów, Kołtataja 1. 2.

Zu ełta wysprzedają HARMONII

ręcznych 1-dno 2 i 3 rzędowe od Mk. 4500, płyt
oraz gramofonów 12947

Józef Katz, Lwów, ul. Pańska 1. 8.

Beczki żelazne 200 litrowe

poleca ze składu **Hil. BADIAN** Lwów, Janowska 24.
12996

Rąbałka do drzewa

(maszyna do rębania drzewa) 12900
nowa do sprzedania zaraz ze składu
TECHNIKA LWÓW
LENARTOWICZA 12.

Panowie!

szanujący swoje zdrowie, kują hyg. arty-
kuły gumowe tylko u **S. FEDERA**, Lwów,
ul. Sykstuska 7. Wytyka na prowincję dy-
skre nie za poprz. dn. nadesłaniem 600 M. za
tuzin. Uwaga na firm. i Nr. domu 7. 1780

po 165 mp. Szczotki do szurowania

z korzenia ryżowego, przeciągane drutem mosię-
zym pięciorzędowe, oraz wódk i wino po cenach
znizonych loco Lwów. poleca 12949

Dom Handlowy, Jul. Szymonowicz
KOŚCIUSZKI 1. 3

NOŻE — WIDELCE ŁYŻKI — ŁYŻECZKI

z czystego aluminium — poleca
» hurtownie i detalicznie »

ANTONI HAŁSKI, Lwów, Sobieskiego 3.
1718

Motory ropne

Motory benzynowe

Motory gazowe

Diesla

12972

Lokomobile parowe

Maszyny i kotły parowe

Beczki żelazne

Maszyny do obróbki drzewa

Maszyny do obróbki metali

Motory elektryczne

Kompletne urządzenia młynów

Tartaków, Cegielń, Gorzelń etc.

Nowe i używane dostarcza

Oddział maszynowy firmy:

Przedsiębiorstwo Handlowo-Przemysł.

Inż. J. A. Schumann, Lwów

ul. Pańska 23. — Tel. 347.

PLÓTNA

Zefiry, Dymkę, orsz
wyprawy ślubne

poleca

T. FUHRMANN — Skarb-
kowska 23, 1. p.

WOLNE POSADY.

Poszukuje się urzędnika
kawalera, fachowca do
magazynu Seliga Selin-
gera, Synowie i Ska w
Samborze. — Hurtowny
skład zboża i nasion.
12665

Subjekta branży żelaznej
poszukuje firma, Scheil
Krakowska 30. 1997

Poszukuje się dla Bóbrki
koncypienta wolnego
stanu z prakt prowincyo-
nalną. Dr. R. Brajerow-
ska 5 parter (osob ście
tylko 4-5 p.p.). 12934

Piece „METEOR“

wie znie płonące (Dauerbrand)
żelazne szamotowe — poleca

F. Rentschner

Lwów, Legionów 37. 12777

PIENIĄD ŻE

i irytację zaoszczędzą sobie Panowie, którzy uży-
wają do Gilettek itp. aparatów zaparowe nożyki
do golenia »Salfers« tuzin 720 Mp. — Wyłączny
skład **S. Federa, Lwów, Sykstuska 7.** — Uwaga
na Nr. domu 7. Wytyka na prowincję za poprz.
nadesł Mk. 750. 1776

Vacuum Oil Oleje motorowe

maszynowe dla celów przemysłowych poleca
Hil. BADIAN, Lwów, Janowska 24. 12994

KURTKI FUTRZANE

w Magazynach Konfekcyi
męskiej i dziecinnej

Körner

Lwów, Trybunalska 6.

NIE KUPUJCIE TOWARU!

póki nie zobaczycie naszych cen znizonych za suknie, zakęty wełniane zawijanki, garniturki w-
niane, szlafroki flanelowe, bluzki mark zetowe i flanelowe, bieliznę w konkurencyjnym Magazynie

MANNERA, Lwów, Sykstuska 2.

Poszukuję 1 lub 2 pokoje

umeblowanych z komfortem
w śródmieściu.

Pośrednictwo sownie wynagro-
dę. — Listy pod »Dyrektor«
Biuro ogłoszeń Buchstaba, Le-
gionów 21. 12986

Tłuszcz Tovotte Ia. i smar

do wozów bezwodny poleca **Hil. BADIAN**
Lwów, Janowska 24. 12995

MY NOSÍMY TYLKO KAPELUSZE

FABRYKI

NEUWELTA
BALONOWA-3

FABRYKA CUKRÓW i CZEKOLADY „COLUMBUS“ WARSZAWA

poleca swoje wykwintne wyroby:

CZEKOLADĘ

waniliową
deserową
orzechową
szampańską

— »FANTAZYKI - BRYLANT« —

»ASORTIS« — WIŚNIE W KONIAKU

Karmelki w różnych gatunkach

IRYSY, » WAFLOWE CZEKOLADY.

UWAGA! Dla PP. c kierników kuwertura w dwu-
kilowych blokach o o o o o o o o o o

REPREZENTANT NA LWÓW I OKOLICE;

JAKÓB KNOBLICH,

LWÓW, — Hotel Lazarus, ulic LEGIONÓW 23.
do godz. 10 rano i od 3 do 6 popoł. 1988